Başörtüsünün üzerini mesh etmede aranan şartlar

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed Salih el-Muneccid

Terceme: Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ هل يشترط في المسح على الخمار للمرأة ما يشترط للمسح على الخفين؟ ﴾

« باللغة التركية »

محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2012 - 1433

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Soru:

Bir kadının, abdest alırken başörtüsünün üzerini meshi ilgili hükümler nelerdir?

Çorapların üzerini mesh ile başörtüsünün üzerini meshin hükümleri aynı mıdır?

Allah Teâlâ,sizi bütün iyiliklerle mükâfatlandırsın

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

Kadının başörtüsünün üzerini mesh etmesiyle ilgili cevap ve âlimlerin bu konudaki görüş ayrılıkları daha önce açıklanmıştı.

İkincisi:

Kadının başörtüsünün üzerini mesh etmesini câiz gören bazı Hanbelî âlimleri, bunu, mest ve çorapların üzerini mesh ile aynı hükümde tutarak başörtüsünün

abdest alındıktan sonra bağlanmasını şart koşmuşlar ve başörtüsünün üzerini meshin süresi ile mest ve çorapların üzerini meshin süresinin aynı olduğunu belirtmişlerdir.

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- imâmenin üzerine meshin hükmü konusunda şöyle demiştir:

"İmâmenin üzerini meshin süresi, imâmenin abdestli olarak giyilmesi şartı ve imâmenin çıkarılması ile abdestin bozulacağı hükmü, ayağa giyilen mestlerin hükmü gibidir.Çünkü imâmenin üzerini mesh etmek, başı çıplak olarak mesh etmenin yerine geçmiştir."[1]

İbn-i Hazm da -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bu, bana doğru bir görüş olarak görünmüyor. Çünkü başörtüsü ve imâme, mestler gibi değildir. Bu sebeple mestlerin üzerini mesh etmede aranan şartlar, başörtüsü ve imâmede aranmaz. Başörtüsü ile imâmenin, ayağa giyilen mestlere kıyas edilmesi, çok uzak ihtimalli bir kıyastır.Dolayısıyla ayakların

---

[1] el-Kâfî; c: 1, s: 39

hükmü, esasında onların yıkanmasıdır.Fakat baş öyle değildir.Başın hükmü,mesh edilmesidir.Ayaklara giyilen mestin sadece dışı mesh edilir. Başörtüsünün üzerini mesh etmede ise, böyle bir benzerlik yoktur. Aksine bu konuda daha tercihli olan görüş; ister açık olsun, isterse örtülü olsun veya bir kısmı açık, bir kısmı ise örtülü olsun, başın tamamının mesh edilmesi gerekir."

İbn-i Hazm -Allah ona rahmet etsin- devamla şöyle demiştir:

"Burada imâme ve başörtüsünün üzerini mesh ile mestlerin üzerini mesh arasında hiçbir sebep/bağ yoktur. Çünkü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- giyilen şeylerde, sadece mestlerin abdestli olarak giyilmesini belirtmiştir. İmâme ve başörtüsüne ise, hiç değinmemiştir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

((...وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ)) [سورة النحل من الآية:٤٤]

"(Ey Rasûl!) **Sana da, insanlara indirileni, onlara** (bilemedikleri anlam ve hükümleri) **açıklayasın**

diye bu Zikr'i (Kur'an'ı) **indirdik.Umulur ki düşünüp anlarlar** (ve hidâyeti bulurlar)**."**[1]

Yine şöyle buyurmuştur:

((وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَـيْنَ ذَلِـكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيّاً)) [سورة مريم الآية: ٦٤]

"(Ey Cebrâil! Muhammed'e de ki: Biz melekler) **Rabbinin emri olmadıkça** (gökten yere) **inmeyiz. Önümüzde ve arkamızdaki bütün geçmiş ve gelecek şeyler ve bunların arasındakilerin hepsi, O'na âittir. Senin Rabbin unutkan değildir** (hiçbir şeyi unutmaz)**."**[2]

Eğer bu, imâme ve başörtüsünde gerekli olsaydı, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- mestlerde bunu beyan ettiği gibi, imâme ve başörtüsünde de bunu beyan ederdi. İmâme ve başörtüsü ile mestler arasında bir benzerlik ve denklik olduğunu iddiâ edenin iddiâsı, delilsiz bir iddiâdır ve bu konudaki

---

[1] Nah Sûresi: 44

[2] Meryem Sûresi: 64

iddiâsının geçerli olması için kendisinden kesin bir delil getirmesi istenir ve kendisine şöyle denilir:

- Mestlerin üzerini mesh etme konusunda Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in mestleri abdestli olarak giydiğine dâir bu hükmün, imâme ve başörtüsü için de gerektiğine dâir delil nereden gelmektedir?

Bunu iddiâ eden,birkaç meselenin dışında buna hiçbir yol ve imkân bulamaz. Bunun da hiçbir anlamı yoktur.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

((... قُلْ هَاتُواْ بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ)) [سورة البقرة من الآية: ١١١]

"De ki: Eğer iddiânızda doğruysanız, haydi (iddiâ ettiğiniz şeyin doğru olduğuna dâir) **delilinizi getirin** (ortaya koyun)**!"**[1]

Yine İbn-i Hazm -Allah ona rahmet etsin- devamla şöyle demiştir:

---

[1] Bakara Sûresi: 111. (el-Muhallâ; c: 1, s: 310).

"Mestlerin üzerini mesh etme, yolculuk ve mukimlik halllerinde belirli bir vakitle tayin edilmiş olduğuna göre, imâmenin de aynı şekilde belirli bir vakitle tayin edilmiş olması gerekir, diyen kimsenin iddiâsı, doğruluğu olmayan bir iddiâdan ve gerektiğine dâir hiçbir delili olmayan bir sözden ibârettir.

Bu kimseye: İmâmenin üzerini mesh etme hükmü, yolculuk ve mukimlik vakitlerinde mestlerin üzerini mesh etme gibidir, demeniz konusundaki delilinizin doğruluğu nedir? denilir.

Bu iddiânın, birkaç meselenin dışında gerektiğine dâir hiçbir yolu ve imkânı yoktur. Oysa Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- imâmenin üzerini mesh etmiş ve bunu belirli bir vakitle sınırlı tutmamıştır,fakat mestlerin üzerini mesh etmek için belirli bir vakit tayin etmiştir.Bundan dolayı bizim de Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dediği gibi dememiz ve O'nun dînde demediği şeyi bizim de dememememiz gerekir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

((... تِلْكَ حُدُودُ اللهِ فَلاَ تَعْتَدُوهَا ...)) [سورة البقرة من الآية: ٢٢٩]

"...**Bu** (hükümler), **Allah'ın** (tayin ettiği helâl ve haram) **sınırlarıdır. Sakın onları aşmayın** (çiğnemeyin)!"[1]

İslâm şeriatında,üzerini mesh etmek için imâmenin abdestli olarak giyilmesinin şart olduğuna dâir ve mukim ve yolcu için belirli bir vakit tayin edildiğine dâir hiçbir sahih delil gelmemiştir. Bu konuda gelen hadis ise, zayıftır. Tıpkı Ebu Umâme hadisi gibi...

Ebu Umâme'nin -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste o şöyle demiştir:

((أَنّ النَّبِيَّ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَمْسَحُ عَلَى الْخُفَّيْنِ وَالْعِمَامَـةِ ثَلاثًـا فِي السَّفَرِ، وَيَوْمًا وَلَيْلَةً فِي الْحَضَرِ.)) [رواه الطبراني في المعجم الكبير]

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- mestlerin ve imâmenin üzerini, yolculuk sırasında üç gün, mukimlik halinde ise bir gün ve bir gece mesh ederdi."[2]

Şevkânî de -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

---

[1] Bakara Sûresi: 229. (el-Muhallâ; c: 1, s: 310).

[2] Taberânî, el-Mu'cemu'l-Kebîr'de rivâyet etmiştir.

"...Fakat hadisin isnadında Mervân Ebu Seleme vardır.

İbn-i Ebî Hâtim onun hakkında şöyle demiştir:

"Kavî değildir."

Buhârî şöyle demiştir:

"Onun hadisi, münkerdir."

Ezdî şöyle demiştir:

"O, (hadis konusunda) hiçbir şey değildir."

İmam Ahmed b. Hanbel'e bu hadis hakkında sorulduğunda o şöyle demiştir:

"Hadis, sahih değildir."[1]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] Neylu'l-Evtâr; c: 1, s: 204